

A1) Βασικό χαρακτηριστικό του έργου του Βιζυηνού αποτελεί η θεατρικότητα. Στο δρώμενο της υιοθεσίας υπάρχουν ευδιάκριτοι σκηνοθετικοί χειρισμοί όπως οι αντιθέσεις του χώρου: μέσα – έξω (π.χ. Ἡ εἴσοδος τοῦ εἰς τὸν οἶκον μας). Η υιοθετημένη κόρη με την είσοδο της στο σπίτι της οικογένειας αποτελεί πια αναπόσπαστο μέλος της. Άλλο στοιχείο θεατρικότητας αποτελεί η ύπαρξη πολλών προσώπων, πρωταγωνιστών, δευτεραγωνιστών, βουβών προσώπων. Στο συγκεκριμένο χωρίο έχουμε την Δέσποινα, ως βασική πρωταγωνίστρια στην υιοθεσία, δευτεραγωνιστές ο πρωτογέροντας και βουβά πρόσωπα οι φυσικοί γονείς της υιοθετημένης κόρης. Τέλος, οι δομικές ενότητες που με την αυτοτέλεια τους θυμίζουν θεατρικές πράξεις, όπως λόγου χάρη το πέρας της υιοθεσίας ακολουθεί ως επακόλουθο η ενότητα της δυσαρέσκειας και των αντιδράσεων των υπόλοιπων παιδιών εξαιτίας της συμπεριφοράς της μητέρας και της υιοθετημένης κόρης

B1) Το λογοτεχνικό ρεύμα της Ηθογραφίας βρήκε ένθερμους υποστηρικτές και ανάμεσα σ' αυτούς και τον Γεώργιο Βιζυηνό. Η υιοθέτηση της δημοτικής γλώσσας αποτελεί βασική αρχή των ηθογράφων συγγραφέων. Ο Βιζυηνός μπορεί να έγραψε το έργο του σε γλώσσα καθαρεύουσα αλλά εισήγαγε τη δημοτική στην πεζογραφία χρησιμοποιώντας την στους διαλόγους (π.χ. Ποιος από σᾶς ...ἀπό τούς ἐδικούς της;). Επιπροσθέτως στο διήγημα όπου εντοπίζουμε τον αφηγητή παιδί η καθαρεύουσα γίνεται ανάλαφρη καθώς εμπεριέχει πολλές λέξεις και τύπους της δημοτικής (π.χ. μᾶς ὠδήγησε εἰς τὴν ἐκκλησίαν καθαρούς και κτενισμένους). Όμως ο Βιζυηνός δεν μπόρεσε να αποκοπεί τελείως από το ρεύμα του Ρομαντισμού που προϋπήρχε της Ηθογραφίας. Για το λόγο αυτό όπου αφηγείται ο ήρωας ως ενήλικας η καθαρεύουσα γίνεται πιο βαριά και επίσημη, αφού εμπλουτίζεται από τύπους αρχαιοπρεπείς (π.χ. Αἱ οικονομικά μας δυσχέρειαι.. ἴῶν τροφίμων)

B2.a Στο χωρίο αυτό χρησιμοποιείται σύνοψη χρόνου με άλλα λόγια, κάποια γεγονότα που δεν θεωρούνται σημαντικά από τον αφηγητή περιγράφονται γρήγορα, περιληπτικά. Έτσι, μέσα σε λίγες γραμμές δύναται ν' αποδοθεί μεγάλο μέρος του ιστορικού χρόνου. Ακόμη, από το γεγονός ότι ο συγγραφέας δεν αναφέρει καν το όνομα της υιοθετημένης κόρης και παραθέτει με συντομία τη ζωή της φαίνεται ότι έτρεφε συναισθήματα έντονης αντιπάθειας γι' αυτή, η οποία φέρθηκε με αγνωμοσύνη στην Δέσποινα και με αδιαφορία στα αδέρφια της.

β) Στη δεύτερη υιοθεσία ο Γιώργης ήταν απών. Η Δέσποινα αφηγείται σ' αυτόν, όταν επιστρέφει από την ξενιτιά και αρνείται να δεχθεί την Κατερινιώ ως αδερφή του, πως ανέλαβε την ευθύνη του παιδιού από όταν ήταν νεογέννητο και πως το φρόντισε σαν δικό της. Έτσι, ο Γιώργης αλλά και μέσα από αυτόν ο αναγνώστης μαθαίνει πράγματα τα οποία αγνοούσε. Ακόμη, φαίνεται η αγάπη της μητέρας για την θετή της κόρη και τέλος αυτή η ανάδρομη αφήγηση αποτελεί μοχλό ψυχολογικής πίεσης της μητέρας προς το Γιώργη. Η μητέρα χρησιμοποιώντας επίκληση στο συναίσθημα προσπαθεί να πείσει τον γιο της να αποδεχθεί την αδερφή του. Εδώ ακριβώς φαίνονται και οι γνώσεις του Βιζυηνού στην επιστήμη της ψυχολογίας. Τέλος, με την ανάδρομη αυτή αφήγηση μας δίνονται και στοιχεία ηθογραφίας, όπως ο τρόπος που φρόντιζαν οι μητέρες τα παιδιά τους τότε. (π.χ. σπάργανα)

Γ1) Ο Βιζυηνός είναι δεξιοτέχνης στην απόδοση των συναισθημάτων των ηρώων του/. Πράγμα που οφείλεται και στις σπουδές του στην Ευρώπη, στην επιστήμη της Ψυχολογίας. Χρησιμοποιεί δύο τρόπους χαρακτηρισμού προσώπων: εκείνον του άμεσου χαρακτηρισμού μέσω επιθέτων (π.χ. 'Ο πατήρ τῶν κορασίου ἦτον ὠχρὸς) και εκείνον της δραματικής μεθόδου, κατά τον οποίο οι χαρακτηρισμοί εξάγονται έμμεσα μέσω των αντιδράσεων των ηρώων (π.χ. 'Η σύζυγός του ἔκλαιεν ἄκουμβησμένη εἰς τὸν ὦμον του). Ο Βιζυηνός εστιάζει στα

διηγήματα του στο βάθος της ανθρώπινης ψυχής .Αυτή είναι η ειδοποιός διαφορά από τους συγχρόνους του. Οι χαρακτήρες του Βιζυηνού είναι αληθινοί, είναι ανθρώπινες υπάρξεις που ωριμάζουν, δικαιώνονται μέσα από το σωματικό και ψυχικό πόνο. Οι άνθρωποι του δεν είναι μοναχικά ,αντικοινωνικά άτομα αλλά έχουν οργανική σχέση με τον περίγυρο τους, όπως λόγω χάρη η Δέσποινα που δεν απομονώθηκε μετά το αμάρτημα αλλά προσπάθησε να ξεπεράσει τις ενοχές της εκμεταλλευόμενη τις κοινωνικές συμβάσεις της εποχής.

Δ1) Ανάμεσα στα δύο κείμενα εντοπίζουμε τις εξής ομοιότητες: Τόσο ο Τάσος όσο και Δέσποινα παίρνουν υπό την προστασία τους ένα παιδί που οι βιολογικοί του γονείς είχαν εγκαταλείψει. Στο Αμάρτημα της Μητρός μου η βιολογική μητέρα είχε πεθάνει (μόν' απέθανε καί ή μάνα του καί τό ἄφηκε μέσ' στή στράτα) και στους Αθλίους των Αθηνών αφήνουν το μωρό στην κάσσα που κοιμόταν ο Τάσος .

Μια δεύτερη ομοιότητα είναι ότι και στα δύο έργα το υιοθετηθέν παιδί είναι κορίτσι (Γ, Βιζυηνός : Ἡ θετή μου ἀδερφή ἦτον μικρά- Ἰω. Κονδυλάκης: Κορίτσι. Το λένε Τασούλα .)

Ακόμη ,οι πρωταγωνιστές και των δύο έργων αντιμετωπίζουν οικονομικές δυσκολίες και εργάζονται για να θρέψουν τα παιδιά. Στο Γ. Βιζυηνό η Δέσποινα εργάζεται αδιάκοπα για να θρέψει τα φυσικά και τα υιοθετημένα παιδιά της (π.χ. ἐξηκολούθει ἐργαζόμενη πρὸς διατροφήν της.) αλλά και στο έργο του Ἰω. Κονδυλάκη ο Τάσος παρουσιάζεται ως άνθρωπος του μεροκάματου που δέχεται να δίνει μέρος των χρημάτων του για την ανατροφή της Τασούλας (π.χ θα δουλέψω...κ' εγώ)

Βασική διαφορά ανάμεσα στα δύο κείμενα είναι ότι η Δέσποινα επιδιώκει τις υιοθεσίες προκειμένου να καλύψει το ψυχικό κενό της (π.χ. Ἡ μήτηρ μου ἔτρεμεν...εὐτυχίαν της – και εὐχαριστημένη τρόπον τινά ...ἀδερφούς μου)

Αντίθετα στον Κονδυλάκη το κορίτσι εισβάλλει στη ζωή του Τάσου χωρίς ο ίδιος να το επιδιώκει (π.χ τώρριξαν χθές την νύχτα ...κοιμόμουνα)

Τέλος ,ο Τάσος δεν έχει οικογένεια, αφού αναφέρει ότι η μητέρα του είναι μακριά (π.χ. Αν είχα τη μάνα μου εδώ) και δεν γίνεται λόγος για σύζυγο και παιδιά ,ενώ η Δέσποινα έχει οικογένεια, τα βιολογικά παιδιά της (π.χ. Οί μικροί τών' αδελφών μου μισθοί...)

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ :ΓΑΖΗ ΚΑΤΕΡΙΝΑ
ΦΙΛΟΛΟΓΟΣ